
in memoriam - Tomislav Premerl

PREDSJEDNIKU KAJKAVSKOGA SPRAVIŠČA U SPOMEN

Dr. sc. TOMISLAV PREMERL (Zagreb, 5. studenoga 1939. – Zagreb, 7. travnja 2018.) – arhitekt, znanstvenik i pisac – teoretičar i povjesničar hrvatske arhitekture, konzervator, projektant, pedagog, urednik, umjetnik, predsjednik *Kajkavskoga spravišča* od 28. travnja 2015.

U dvostruko jubilarnoj, 2018. godini – uz *50-letnicu* časopisa *Kaj* i 45. obljetnicu djelovanja njegova nakladnika *Kajkavskoga spravišča*, društva za širenje i unapređivanje znanosti i umjetnosti - kad bilježimo rezultate trajnih kulturoloških programa, svjedočimo, u tuzi, odlascima onih najboljih među nama, suvremenih hrvatskih značajnika. Jedanaesti travnja 2018. – u dostojanstvenoj nazočnosti izuzetno velikog broja poštovatelja i dionika hrvatske znanstvene, kulturne i duhovne javnosti, na zagrebačkom groblju

Mirogoj oprostili smo se od dragog nam dr. sc. Tomislava Premerla, predsjednika *Kajkavskoga spravišča*, istaknutog arhitekta, među najutjecajnijim hrvatskim teoretičarima i povjesničarima suvremene arhitekture, autora temeljnih, udžbeničkih arhitektonsko-urbanističkih monografija - od *Hrvatske moderne arhitekture između dva rata – nova tradicija* (1989., 1990., 2015.) ... sve do *Povijesnosti arhitekture* (2017.) - ali i autora mnogih izvedbenih projekata recentne sakralne arhitekture (poput domicilne mu Crkve sv. Pavla Apostola u Retkovcu, npr., i značajnih drugih). Dr. sc. Premerl ugledni je suradnik časopisa *Kaj* još od 1974., djelujući u *Kajkavskom spravišću* od njegovih početaka iste godine (kad je Društvo nastalo prerastanjem iz KUD-a *Ksaver Šandor Gjalski*, utemeljenog 1973.). Među

† Tomislav Premerl (5.11.1939. – 7. 04. 2018.); foto: Z. Atletić
(izvor – Wikipedia)

ostalim, obnašao je i dužnost stručnog voditelja Sekcije za povijest umjetnosti Kajkavskoga spravišća. Opsegom i značenjem, objavljeni korpus radova dr. sc. Premerla u časopisu *Kaj* – od prvog objavljenog teksta *Bogatstvo narodnoga graditeljstva : In memoriam Aleksandru Freudenreichu*, br. 11 (1974.), do rada sa znanstvenog kolokvija u povodu 40 godina časopisa *Kaj* i 35 Kajkavskoga spravišća *Povijesnoumjetnička i graditeljska baština kajkavskih krajeva u časopisu Kaj* (2009.); sve do glasovitih sintezno-analitičnih studija naslovljenih, npr.: *Svijest o građenju i stihiji razaranja : Sukob u prostoru Hrvatskog zagorja* (1977.), *Veliki Tabor : Naša obaveza prema porukama baštine* (1978.), *Jedinstveni prostor krajolika, ljudi i graditeljskih oblika /Pregrada i okolica/* (1985.), *Graditeljsko nasljeđe Začretja i okolice* (1988.), *Križni put na Sv. Ksaveru u Zagrebu* (1994.), *Zagrebačko prigorje* (1998.) ... – taj korpus, dakle, dostojan je barem jedne uzorne monografije. I u izdanjima časopisa *Kaj* i Kajkavskoga spravišća ogleda se konstanta sveukupnog, vrlo polivalentnog Premerlova djela i briljantne mu suvremene arhitekturne misli – s tematskim okosnicama poput idenitetske jedinstvenosti krajolika, ljudi i graditeljskih oblika Hrvatskoga zagorja, njegove arhitektonsko-urbanističke topografije, kao i one Zagrebačkoga prigorja, do obrade sakralne arhitekture Zagreba i kajkavskih krajeva ...

Upravo zbog toga nasljeđa u ovoj žalobnoj godini, mi sljedbenici prebogotog djela i ljudske blagosti dr. sc. Premerla, tješimo se vjerujući u neizgubivost duha njegova autora (sažeta i u hijerarhijski nadmoćnoj posveti nove mu knjige *Povijesnost arhitekture*: “Misliti o arhitekturi kreativni je proces.”). Zbog toga ljudi poput Tomislava Premerla nikad ne odlaze ...

Uredništvo